891.73
C41
OKaU

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

891.73
C41
OkaU

Ч. 2. Р. 1.

Українське видавництво
„ГАЙДАМАКИ"

ПЛУТАНИНА

оповідане А. Чехова.

і

„ХЛОПИ В РАЮ"

Ціна 5 центів.

Ню Йорк 1909.
Накладом Укр. Тов. „Гайдамаки"

З друкарні „Гайдамаки" 639 Е. 11 вул. Ню Йорк.

УКРАЇНЦІ!

Закладайте гайдамацькі організації, які боронять інтереси робучого люду.

По інформації пишіть:

„Гайдамаки"

639 Е. 11 вул. Ню Йорк, Н. Й.

Ч. 2. Р. 1.

Українське видавництво
„ГАЙДАМАКИ"

Allekutok,

ПЛУТАНИНА

(оповідане А. Чехова.)

і

„ХЛОПИ В РАЮ"

Ціна 5 центів.

Ню Йорк 1909.
Накладом Укр. Тов. „Гайдамаки"

З друкарні „Гайдамаки" 639 Е. 11 вул. Ню Йорк.

У іней прибравшись білий,
Ліс глубоко задрімав,
А вітрець чудову казку
Деревині грати став:

Про країну ту блаженну
Ясних блесків, ясних мрій,
Де цілими днями сонце
Усьміхаєсь до людий.

891.73
С41
Ока Ц

ПЛУТАННИНА.

(Канитель.)

В крилосї стоїть дяк Отлукавін і тримає межи витягненими, товстими пальцями обгризене гусяче перо. Мале його чоло зібране в зморщки, на носї міняють ся плями всїх барв від рожевої до темно-синьої. Перед ним на рудій оправі цьвітньої тріоди лежать дві картки. На однїй з них написано о „здравії", на другій „за упокої" і під обома заголовками по рядку імен. Коло крилоса стоїть маленька бабуся з зажуреним лицем і з торбиною на плечах. Вона задумалась.

— Дальше кого? — питає дяк, лїниво чіхаючись за вухом. — Скорше, небого, думай, а то я не маю коли. Зараз зачну часи читати...

— Зараз, батечку... Ну, пиши... О здравії рабов божіїх: Андрея і Дарії со чади... Митрія, знов Андрея, Антипа, Марії...

— Чекай, не так скоро... Не за заяцем гониш ся, встигнеш...

— Написав Марію? Ну, тепереча Кирила, Гордія, младенца новопреставленого Герасима, Пантелея... Записав усопшого Пантелея?

—Чекай-но... Пантелей вмер?

— Вмер... зітхає бабуся.

— Так як же ти кажеш запи-

сувати о здравії? — сердить ся дяк перемазуючи Пантелея і переносячи його на другу картку. — От ще таке... Ти говори виразно, а не плутай. Кого ще за упокой?

— За упокой? Зараз... зачекай... Ну, пиши... Івана, Авдотію, ще Дарію, Юрія... Запиши... воїна Захара... Як пішов на службу четвертого року, так від тої пори й не чути...

— Значить, він вмер?

— А хто його знає! Може вмер, а може й живий... Ти пиши....

— Куди-ж я його запишу? Коли, візьмім, вмер, то за упокой, коли живий, то о здравії... Порозумій тут вас!

— Гм... Ти, рідненький, запиши його на обі картки, а там буде видно... Та йому однако, як його не записуй: нестаток... пропащий... Записав? Теперечка за упокої Марка, Лавонтія, Аріну... ну і Кузьму з Анною... болящую Федосію...

— То болящу Федосію за упокої? Тю!

— То се мене за упокої? Здурів чи що?

— Тьфу! Ти заплутала мене! Коли ще не вмерла, то й говори, що не вмерла, а нема що в за упокій лізти! Путаєш тут! І тепер маєш Федосію касувати і на иншім місци писати... Всей папір посма-

рував! Ну, слухай, я тобі прочитаю... О здравії Андрея, Дарії со чади, паки Андрея, Антипія, Марії, Кирила, новопреставленого младенца Гар... Чекай-но, якже, сюди отсей Гарасим дістав ся? Новопредставлений і раптом — о здравії! Ні, ти мене, небого, Бог з тобою, зовсім заплутала!

Дяк крутить головою, перемазує Гарасима й переносить його в заупокойний відділ...

— Слухай! О здравії Марії, Кирили, воїна Захарія... Кого ще?

— Авдотію записав?

— Авдотію? Гм... Авдотію... Евдокію... — переглядає дяк обі картки. — Памятаю, записував її, а тепер, біда її знає... не годен на-

іти... От вона! За упокої записана!

— Авдотію за упокої? — дивуєть ся бабуся. — Ще року нема як за муж вийшла, а ти вже смерть на неї накликуєш!... Сам ти, небоже, плутаєш, а на нене сердиш ся. Ти з молитвою пиши, а як будеш мати в серцю злість, то чортови радість... Се тебе чорт коровод-ить та плутає.

— Чекай, не перешкаджай!

Дяк хмурить ся і, подумавши, поволи перемазує на заупокойній картці Авдотію. Перо на букві „д" скрипить і робить великого жида. Дяк заклопотаний чіхає голову.

— Авдотію, значить, геть з відси... — муркоче він зажурений.

— Коли її туди то буде о здравії, коли-ж сюди, то за упокой... Зовсім заплутала баба! І ще то воїн Захарія застряг сюди... Біда його принесла. Нічого не розумію! Треба наново...

Дяк іде до шафки і дістає відтам пів чверти чистого паперу.

— Викинь Захорію, коли так... — говорить бабуся. — Бог з ним, викинь...

— Мовчи...

Дяк мачає поволи перо і переписує імена з обох карток на новий папірець.

— Я їх всїх гуртом запишу, — каже він, — а ти занеси до отця диякона... Нехай диякон поро-

зуміє, хто тут живий, хто небіщик: він в семинариї учив ся, а я тих то річей... хоч убий, нічого не розумію.

Бабуся бере картку, дасдякови старосьвітських півтора копійки й дрібоче у вівтар.

II.
ХЛОПИ В РАЮ.

Зібрала ся громада ніби радити; надтягли люди від робленя порядку; гукнуло; повалило ся кільканайцять хлопів, решта втікла й вже по крику.

Був порядок.

Гарненько, тихенько лежать собі парібки на дорозї, не рухаючись. Кождий має округленьку, як слїд, дїрку від кульки, тільки не від авантури, а іно за для порядку так витягнув ся.

А крізь ті дїрочки душі повитикали голови таї з подивом розглядають ся.

— А дивіть но!... — каже в кінци душа того Гриця, що то в корчмі все рей водив — дивіть! Гукнуло її конець. Чоловік анї не подумав, що то так може бути відразу.

Буде — ш ти мав конець, ага! — відповіла пара, добуваюча ся з чола зизоокого Василя. — А апостол Петро то нїби нїчого?...

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY AT URBANA-CHAMPAIGN

— Та правда — знова докинула тінь иниого. — Ми без сьвятої сповіди померли. . Як тут станути перед небесними вратами?

— Ба! Якби то був чоловік знав.

— Єгомость говорив, щоби ти кождої хвилини був готов.. Коли ти сам переочив, то чому вчини иниих?

— Слово по слові — душі посварили ся. Було би й до бійки прийшло, іно кулаки їм розвівали ся, неначеб вітер. Що котрий хоче вдарити, то кулак опадає, тратить форму й сливає по плечах другого.

Наконець погодили ся.

Йдуть разом до раю, а дурний Іван на кінци. Лишаєть ся по заду,

бо душа то була тяжка і не скора до літаня.

Вже ніч западала, коли винесли ся з земської кулї. Сїли собі на хмару, троха відпочали й далї в дорогу. Летять, летять, питають зьвізди о дорогу, та нїяка певної ради не дає. Та говорить: „Ідїть на лїво, а далї просто"; друга: „Скрутїть на право, потім на лїво"; знов инша: „Не сходїть, хлопцї, з дороги, лише просто йдїть".

Звичайно, урядники. Кождий говорить що йому слина до губи принесе, щоби іно позбути ся.

Перестали питати ся. Летять після власного міркованя. І на третю добу станули перед брамою.

Пукають не сьміло...

— Хто там?

— Та хто має бути! є Гриць, Ваць Михайло, Микола... Нікого не бракує. Навіть і дурний Іван прийшанцибав.

Відзунула саклянка і велика ясність вдарила. Заглядають душі, потуркують ся і аж роти поотвирали — так гарно.

Сидять собі при столиках ріжні ґрафи, сидять у гафтованих кафтанах на раменах мають золоті крильця... Часом сей, або той підскочить, прилетить до иншого столика, поговорить з одним, другим. Пють вино, військова музика приграває... Тільки жити! А кождий з тих ґрафів має на грудях вигафто-

ване лискучими буквами своє земське назвиско. Одному було Бісмарк, другому Муравєв, третому Плєве, четвертому Яворський, пятому Потоцький, Дзєдушицький і т. д... Пани й королї — осібно, всї не брак анї одного. Не дивота, вони будували церкви, щоденно правлять ся за них служби божї...

Доперва підійшов до віконця старець у зьвіздистім шляфроцї, з ордерами на грудях; а коли йому ангели почали салютувати (кланяти ся) наші душі зміркували що се сьв. Петро.

Старець питає:

— Є пашпорти?

— Були — бреше Грицько — ли ше ми погубили.

Та сьвятий Петро глянув йому в очи і відразу пізнав.

— Чого то крутити, — каже; — я тут уже знаю рапорт від власти, даної з божого. призначіня. Проч!

Зараз влетіли жандарми, такі самі як на землї, лише з крильцями на раменах, вхопили хлопську душу за чуприну і в однїй хвилинї винесли.

Инші настрашили ся, рішили вже говорити цїлу справу.

А сьв. Петро питає першого з краю.

— Чого ти бажав за житя?

— Любови.

— А ти?

— Свободи.

— Слїдуючий?

— Правди.

— Далї...

— Хотїв бути ситий.

А що який обізветь ся, то крилаті жандарми, як би з під землї виростаючі, тягнуть до пекла,

Вкінци лишив ся тільки дурний Іван.

І коли прийшла черга на нього, простодушно каже:

— Та, небесний стороже, я там нїчогоне хотїв, тільки спати. Я спав собі, коли вони мали віче і так кулька трафила мене через помилку.

Тодї отворила ся небесна брама і дурний в нарадї ввійшов до неба.

А сьв. Петро поклепав по плечах і додав:

— Сей є нищий духом; хлоп повине такий бути. Йди до офіцин, будеш панам послугувати.

„ГАЙДАМАКИ"

часопись посьвячена для працю-
ючого люду. Боронить завзято йо-
го справи і коштує лише одного
доляра річно.

Шліть преднлату:

„Гайдамаки"

639 Е. 11 вул. Ню Йорк, Н. Й.

ДРУКАРНЯ

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

„ГАЙДАМАКИ"

приймає всі роботи входячі в обсяг друкарської штуки, як: часописі, брошури, статути, запрошеня, тикета, оголошеня і т. п.

Голоситись устно або письменно на адресу:

„Гайдамака"

639 E. 11 вул. Ню Йорк, Н. Й.